

ชื่อเรื่อง รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตร
เทคโนโลยีบัณฑิต

ผู้วิจัย พงศ์อินทร์ อินเสมียน

ปริญญา ปร.ค. (ยุทธศาสตร์การพัฒนามหาภาค)

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.สุวกิจ ศรีปีดดา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผศ.ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ที่มีประสิทธิผลจากสถานศึกษาดั้งเดิม 2) เพื่อสร้างรูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต และ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามวิธีการดำเนินงานสหกิจศึกษาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านสถานศึกษา ด้านสถานประกอบการ ด้านนักศึกษา โดยสอบถามผู้บริหาร อาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาในสถานศึกษาดั้งเดิม ประกอบด้วย ผู้บริหาร 2 คน อาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา 6 คน และเจ้าหน้าที่สหกิจศึกษาจำนวน 10 คน โดยวิธีคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตขอนแก่น

ผลการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยมีวิธีการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยมีแผนการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม กำหนดแผนปฏิบัติงานต่างๆ เป็นยุทธศาสตร์ มีโครงการรองรับแผนยุทธศาสตร์แต่ละด้านเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีการประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้งานจริงและยึดแนวทางการดำเนินงานสหกิจศึกษาตามมาตรฐานการดำเนินงานสหกิจศึกษาไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างรูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต โดยการนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต โดย

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) และใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) และการระดมสมอง (Brain Storming)

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตที่สร้างขึ้น มีโครงการที่ผ่านการประเมินความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญครอบคลุมปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานศึกษา จำนวน 14 โครงการ ด้านสถานประกอบการ จำนวน 6 โครงการ และด้านนักศึกษา จำนวน 8 โครงการ

ระยะที่ 3 เป็นการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต กลุ่มทดลอง ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ 5 คน กลุ่มอาจารย์นิเทศงานสหกิจศึกษา 5 คน กลุ่มพนักงานที่เลี้ยงในสถานประกอบการ 5 คน ตัวแทนนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต 5 คน รวมเป็น 20 คนในศูนย์วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ทำการรวบรวมข้อมูลใช้รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดลองใช้ 1 ภาคเรียน การประเมินผลศักยภาพการปฏิบัติงานของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ก่อนการทดลองประเมินศักยภาพการปฏิบัติงานของนักศึกษา ด้วยแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต จำนวน 60 คน ที่ทดลอง จากศูนย์วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย และ 2) หลังการทดลอง ประเมินศักยภาพการปฏิบัติงานของนักศึกษา ด้วยแบบประเมินชุดเดิม รวบรวมข้อมูลเปรียบเทียบกับก่อนการทดลองและหลังการทดลองด้วย MANOVA

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต ส่งผลให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: A Model for Implementation of Cooperative Education for Developing Efficiency of Technology Students

Author: Pong-in Insamian

Degree: Ph.D. (Regional Development Strategies)

Advisors: Assoc. Prof. Dr. Suwakit Sripathar

Chairman

Asst. Prof. Dr. Rungson Singhalert

Committee

Rajabhat Maha Sarakham University 2014

ABSTRACT

This research has three objectives: 1) to study the effective model for implementation of cooperative education for developing efficiency of students of technology program from the best practice institutes; 2) to construct a model for implementation of cooperative education for developing efficiency of students of technology program; and 3) to experiment the model and evaluate it. The research was divided into three phases as the followings:

Phase 1, it was a quantitative research studied on implementation approaches of cooperative education for developing efficiency of students of technology program in the three dimensions 1) educational institutes, 2) places for apprentice, and 3) technology students. The questionnaire was used for data collection on the three dimensions of cooperative education by asking educational administrators, pedagogical advisors and cooperative education officials, and technology students. The samples were 2 educational administrators, 6 pedagogical advisors, 10 cooperative education officials of Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus regional zone. The purposive sampling technique was used.

The findings, from interviewing the educational administrators, pedagogical advisors and cooperative education officials of Rajamangala University of Technology Isan Khonkaen Campus regional zone, found that the most effective approach in implementation of cooperative education was that the university had: the concrete and clear cooperative education master work plan, formed strategies based on the master work plan, created projects implementing interventions to achieve each strategy, had monitoring and evaluation plan, and had implemented cooperative education based on Thai cooperative education standard of the office of the higher education commission.

Phase II, it was a qualitative research to construct a model for implementation of cooperative education for developing efficiency of technology students. The research instrument was the result from phase one to construct a model for implementation of cooperative education for developing efficiency of technology students. The research result findings from phase one were discussed and criticized in the workshop by brainstorming and focus group discussion techniques.

It was found that in order to construct a model for implementation of cooperative education for developing efficiency of technology students to cover all of the three dimensions in which the experts agreed with, there were 14 activities for the dimension of educational institutes, 6 activities for the dimension of places for apprentice, and 8 activities for the dimension of students.

Phase 3, it was an implementing and evaluating the model for implementation of cooperative education for developing efficiency of technology students. The target groups for implementing the model five educational administrators, five pedagogical advisors on cooperative education, five officials from the places for apprentice, five technology students from Nong Khai Technical College of King Mongkut's University of Technology Thonburi. The total target groups were 20 people. The target groups were purposively sampled. The model for implementation of cooperative education for developing efficiency of technology students was implemented in Nong Khai Technical College of King Mongkut's University of Technology Thonburi for one semester. The data were collected from the target groups for two periods: 1) before the implementation of the model as the pre-test data, and after the implementation of the model as the post-test data. The pre-test and post-test data were then compared and analyzed by using MANOVA.

The findings from implementing the model for implementation of cooperative education for developing efficiency of technology students with the target groups found that the efficiency of technology students increased compared to before implementing the model at statistically significant level of .05.